

BURHANETTİN DURAN

Neden yeniden başkanlığı tartışıyoruz?

MHP lideri Bahçeli başkanlık sistemi tartışmasının üstündeki örtüyü kaldırıverdi. Malum, [15 Temmuz darbe](#) girişimi sonrasında siyasi partiler Yenikapı "**mutabakatı**" çerçevesinde "**netameli**" konulara girmiyordu.

Sistem değişimi bunların başında geliyordu. Olağanüstü hal uygulamaları, FETÖ tasfiyesi, PKK ile mücadele, Suriye ve Irak'taki girişimlerle ilgili hükümete açık destek veren Bahçeli yeni bir sayfa daha açıverdi.

AK Parti'ye başkanlık konusundaki "**yeni anayasa teklifinizi Meclis'e getirin**" çağrısında bulundu. Kendilerinin parlamenter sistemden yana olduğunu belirten Bahçeli'nin "**referandumda milletimiz aksini söylerse diyecek bir şeyimiz olmaz**" beyanı MHP'nin hükümete yeni desteği olarak algılandı.

Bu beyan [CHP](#) ve HDP tarafından "**kapalı kapılar ardında pazarlık**," "**Sarayın yedek lastiği olmak**" ve "**fiili bir diktatörlük rejimine geçişte aleni ortaklık**" olarak görüldü.

Bahçeli AK Parti'ye beklediği desteği verir mi şimdilik muğlak.

Ancak siyasi sistem krizinin "**kanlı**" bir durağı olan darbe teşebbüsü ister istemez başkanlık tartışmasına bağlanacaktı.

Ve zannedilenin aksine ilk bağlantıyı MHP değil HDP ve CHP kurdu.

Nasıl mı? Önce HDP, 15 Temmuz sonrasında terörle mücadele için uygulanan olağanüstü hali "**başkanlık arayışı**" olarak resmetti. Daha sonra "**darbe teşebbüsü vesilesiyle kurulmakta olan diktatörlük**" söylemi ile CHP'li siyasetçiler tartışma zeminini oluşturdu. Bahçeli ise kitabın ortasından konuşarak meselenin adını koydu.

15 Temmuz sonrasında başkanlığı tartışmak üç sebeple kaçınılmazdı:

1- Darbe teşebbüsü güvenlik bürokrasisinin siyasetin istediği tasfiyeleri yapamadığını çok acı şekilde gösterdi. Devletin kritik kurumlarının yeniden yapılandırılması için bürokrasinin otonomisi, yani siyasetçi ile ilişkisinin gözden geçirilmesi gerekiyor. Mutabakat sağlanan olumlu bir gündem olarak bile olsa bu da bizi sistem tartışmasına götürecekti.

2- Olağanüstü halin uygulamalarına muhalefetin yeniden "**Erdoğan diktatörlüğü**" söylemine çevrilmesi zaten olumsuz anlamda bile olsa bizi sistem tartışmasına götürüyordu.

3- En önemlisi de darbeyi bastırmada Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın liderliğinin öne çıkması kritik bir kaygıyı daha da alevlendirdi.

O da, "**mevcut parlamenter sistemin anomalisi, krizleri Erdoğan sayesinde taşınabiliyorsa Erdoğan sonrasında ne olacak?**" sorusudur.

Erdoğan'ın güçlü liderliği döneminde bu sistem değişimi konusu bir şekilde sonuçlandırılmak zorunda. İşte Bahçeli'nin kapısını açtığı yol buraya gidiyor.

Başbakan Yıldırım, Bahçeli'nin önerisini "**umut verici**" bulduklarını, başkanlık önerilerini "**fiili durumu yasal hale getirmek**" için kısa sürede Meclis'e getireceklerini açıkladı.

Meclis'in öneriyi 367 ile kabul etmesi durumunda bile son onay için millete gidileceğini de vurguladı.

Böylece, Türkiye, son üç yıllık türbülansının zirvesi olan 15 Temmuz'un ertesinde kendi ihtiyaçlarına uygun bir demokratik başkanlık sistemi arayışını yeniden canlandırıyor.

Önümüzdeki günlerde siyaset başkanlık modelleri tartışması ile yoğrulacak.

Not: Model tartışmasında "**federalizm ve kuvvetler ayrılığı**" iki kritik konu durumunda.

Dünya uygulamalarında bu konuları merak edenler SETA'nın son iki raporuna bakabilirler:

Başkanlık Sistemlerinde Yerel Yönetimler ve Başkanlık Sistemlerinde Denge ve Denetleme.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **"Yeni Irak" Türkiye'yi çok ilgilendirir! (11.10.2016)**
- > **Erdoğan Erdoğan'dır; ne Abdülhamit ne Mustafa Kemal! (1.10.2016)**
- > **Halep krizi nereye gidiyor? (30.9.2016)**

SABAH

SABAH